

جمهوری اسلامی ایران

باسمه تعالی

نظریه بند «ج» از ماده واحده قانون تکمیل سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۰ بهمن ۱۳۶۴ شمسی و بند ششم از ماده سوم قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۲۸ تیر ۱۳۶۷ شمسی فصل اول قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۲ آبان ۱۳۰۹ شمسی و نظام نامه اجرایی آن و بنایه پیشنهاد معاون پژوهشی سازمان میراث فرهنگی کشور.

اثر فرهنگی، تاریخی «خانه سیلابی (شاهزاده خانم)» که مشخصات آن بقرار زیر است:

موقعیت جغرافیایی: استان آذربایجان شرقی شهرستان تبریز، خیابان دارایی، کوچه محمد، پلاک ۲۲

قدمت: قاجاریه

مميزات

به شماره ۹۱۷۹ در تاریخ ۲۴ / ۴ / ۱۳۸۲ در فهرست آثار ملی ثبت گردید.

سید محمدتقی
رئیس سازمان میراث فرهنگی کشور

حلیل گلشن
معاون پژوهشی

رئیس سازمان

بسمه تعالی

جناب آقای محمد علی سبحان اللهی
استاندار محترم استان آذربایجان شرقی

بسمه تعالی
سرکار خانم امای
۵۲۶ دستی

تاریخ: ۱۸/۵/۸۶
شماره: ۱۸-۴۹۸۸

در اجرای بند "ج" ماده واحده قانون تشکیل سازمان و بند ۶ ماده ۳ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب مجلس شورای اسلامی و در حدود مواد مربوط از قانون راجع به حفظ آثار ملی و با رعایت مقررات آئین نامه اجرائی قانون اخیر الذکر، آثار تاریخی ذیل، پس از طی مراحل و تشریفات قانونی لازم در تاریخ ۸۲/۰۴/۲۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است و از تاریخ ثبت، تحت حفاظت این سازمان بوده و هر گونه تخریب و دخل و تصرف در اثر مذکور برابر مواد ۵۵۸ لغایت ۵۶۹ از کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی "تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده" جرم محسوب و مرتکب مشمول مجازاتهای قانونی خواهد بود. مراتب جهت استحضار و ابلاغ به مقامات و مسئولین ذربیط اعلام می گردد. خواهشمند است دستور فرمائید از نتیجه اقدامات انجام یافته این سازمان را مطلع نمایند.

سید محمد بهشتی

- ۱ - مسجد شهیدی واقع در تبریز - بازار قدیم - بازار شهیدی (بازار نجاران) به شماره ثبت ۹۱۷۷
- ۲ - مسجد امام جمعه واقع در تبریز - بازار قدیم - بازار صفی - ضلع شرقی بازار مسجد جامع به شماره ثبت ۹۱۷۸
- ۳ - خانه سیلابی (شاهزاده خاتم) واقع در تبریز - خیابان دارایی - کوچه مجتهد - پلاک ۲۲ به شماره ثبت ۹۱۷۹

رونوشت:

۱- جناب آقای دکتر اکبر اعلی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

۲- حجه الاسلام جناب آقای سید حمید سید مهدی اقدام نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

۱۳۸۲ / ۵ / ۲۵

شماره: ۳۹۳۰

- ۳- جناب آقای دکتر اسماعیل جبارزاده نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۴- جناب آقای دکتر علی اصغر شعر دوست نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۵- جناب آقای میر طاهر موسوی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۶- جناب آقای میر علی اشرف عبدا... پوری حسینی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۷- سازمان محترم ثبت اسناد و املاک کشور
- ۸- مدیریت محترم دفتر امور فرهنگ و هنر جوانان و تربیت بدنی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ۹- اداره کل محترم مسکن و شهرسازی استان آذربایجان شرقی جهت رعایت حفاظت در طرحهای جامع و تفصیلی
- ۱۰- اداره محترم ثبت شهرستان تبریز
- ۱۱- نیروی انتظامی محترم شهرستان تبریز
- ۱۲- دادگستری محترم شهرستان تبریز
- ۱۳- شهرداری محترم شهرستان تبریز
- ۱۴- معاونت محترم پژوهشی برای اطلاع به انضمام حکم ثبت ✓
- ۱۵- معاونت محترم حفظ و احیاء برای تهیه ، ضوابط حریم و اقدامات لازم دیگر
- ۱۶- معاونت محترم معرفی و آموزش
- ۱۷- دفتر محترم امور حقوقی و بین الملل
- ۱۸- مدیریت محترم میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی به انضمام تصویر حکم ثبت اثر جهت اطلاع و رعایت قوانین و ضوابط مربوط و اعلام به مالک
- ۱۹- مدیریت محترم پاسداران میراث فرهنگی
- ۲۰- روابط عمومی محترم جهت انعکاس در روزنامه های کثیرالانتشار کشور حسب مفاد قانونی

۱۳۱۱
۱۳۰۷
پست

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پست

معاونت
۳۷
۱۳۱۱

جناب آقای کلشن

معاونت محترم پژوهشی سازمان

باسلام. احتراماً. به استحضار میرساند که اولین جلسه شورای ثبت منطقه شمال کشور در سال جاری (۸۲) که چهاردهمین جلسه شورای ثبت منطقه شمال غرب کشور از بدو آغاز می باشد در تاریخ ۱۸/۲/۸۲ در محل اداره کل میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی با حضور اعضای محترم شورای ثبت منطقه تشکیل و پرونده های ارسالی به دبیرخانه شورا را مورد بررسی و کارشناسی قرار داده و در نهایت ۵۶ اثر فرهنگی، تاریخی مورد تایید شورای ثبت منطقه قرار گرفت. لیست آثار و پرونده های مربوطه به پیوست جهت انجام مراحل بعدی به شورای ثبت سازمان ارسال میگردد. ۲/۲۷

۹۱۷۹

اکبر تقی زاده اصل
رئیس شورای ثبت منطقه
شمال غرب

ورود به دفتر معاونت پژوهشی
۱۳۸۲ / ۳ / ۷
شماره: ۱۷۲۳

تاریخ: ۱۳۳۱
 ۱۳۳۱/۱۱/۲۳
 پست: -----

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بسم الله

جناب آقای گلشن

معاونت محترم پژوهشی سازمان

باسلام. احتراماً. به استحضار میرساند که اولین جلسه شورای ثبت منطقه شمال کشور در سال جاری (۸۲) که چهاردهمین جلسه شورای ثبت منطقه شمال غرب کشور از بدو آغاز می باشد در تاریخ ۱۸/۲/۸۲ در محل اداره کل میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی با حضور اعضای محترم شورای ثبت منطقه تشکیل و پرونده های ارسالی به دبیرخانه شورا را مورد بررسی و کارشناسی قرار داده و در نهایت ۵۶ اثر فرهنگی، تاریخی مورد تائید شورای ثبت منطقه قرار گرفت. لیست آثار و پرونده های مربوطه به پیوست جهت انجام مراحل بعدی به شورای ثبت سازمان ارسال میگردد. ۲/۲۷

اکبر تقی زاده اصل

رئیس شورای ثبت منطقه

شمال غرب

۹۱۷۹

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری، روبروی مسجد جامع، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

تلفن ۵۲۱۶۴۵۲ - ۵۲۱۸۲۸۵ - ۵۲۱۷۹۵۲

فاکس ۵۲۱۷۶۸۲ کد و صندوق پستی ۵۱۳۳۵/۹۹۳

صور تجلسه شورای ثبت منطقه شمال غرب کشور

پرونده اثر تاریخی فرهنگی : .....خانه سیلابی (شاهزاده خانم).....واقع

در

استان آذربایجان شرقی ... شهرستان ..تبریز .....شهر.....بخش ..مرکزی .....
 دهستان .....روستا .....خیابان.....دارایی .....کوچه.....مجتهد .....
 پلاک ..۲۲.....مربوط به دوره .....قاجاریه .....
 مالکیت .....شخصی.....که توسط اداره کل میراث فرهنگی
 ...استان آذربایجان شرقی .....جهت ثبت در فهرست آثار ملی ایران پیشنهاد شده است در
 جلسه مورخه ۸۲/۲/۱۸ توسط اعضای شورای ثبت منطقه .....شمالغرب کشور
 .....بررسی و

باکند..... مورد تأیید قرار گرفت و برای انجام مراحل بعدی به دبیرخانه شورای ثبت سازمان ارسال
 می گردد

«اعضاشورا»

آقایان :

۱- اکبر تقی زاده اصل	مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی - رئیس شورا
۲- بهروز عمرانی	مدیر میراث فرهنگی استان آذربایجان غربی
۳- کریم حاجی زاده	مدیر میراث فرهنگی استان اردبیل
۴- محمد بهرام زاده	مدیر میراث فرهنگی استان زنجان
۵- عبدالرحمن وهاب زاده	کارشناس شورا
۶- حسین رزاقی	کارشناس شورا
۷- حسین جیت سوزان	کارشناس شورا
۸- امیر الهی	کارشناس شورا
۹- ساعد هدایی	کارشناس حقوقی شورا
۱۰- محمد رحمت پور	دبیر شورا

۹۱۷۹

سازمان میراث فرهنگی کشور

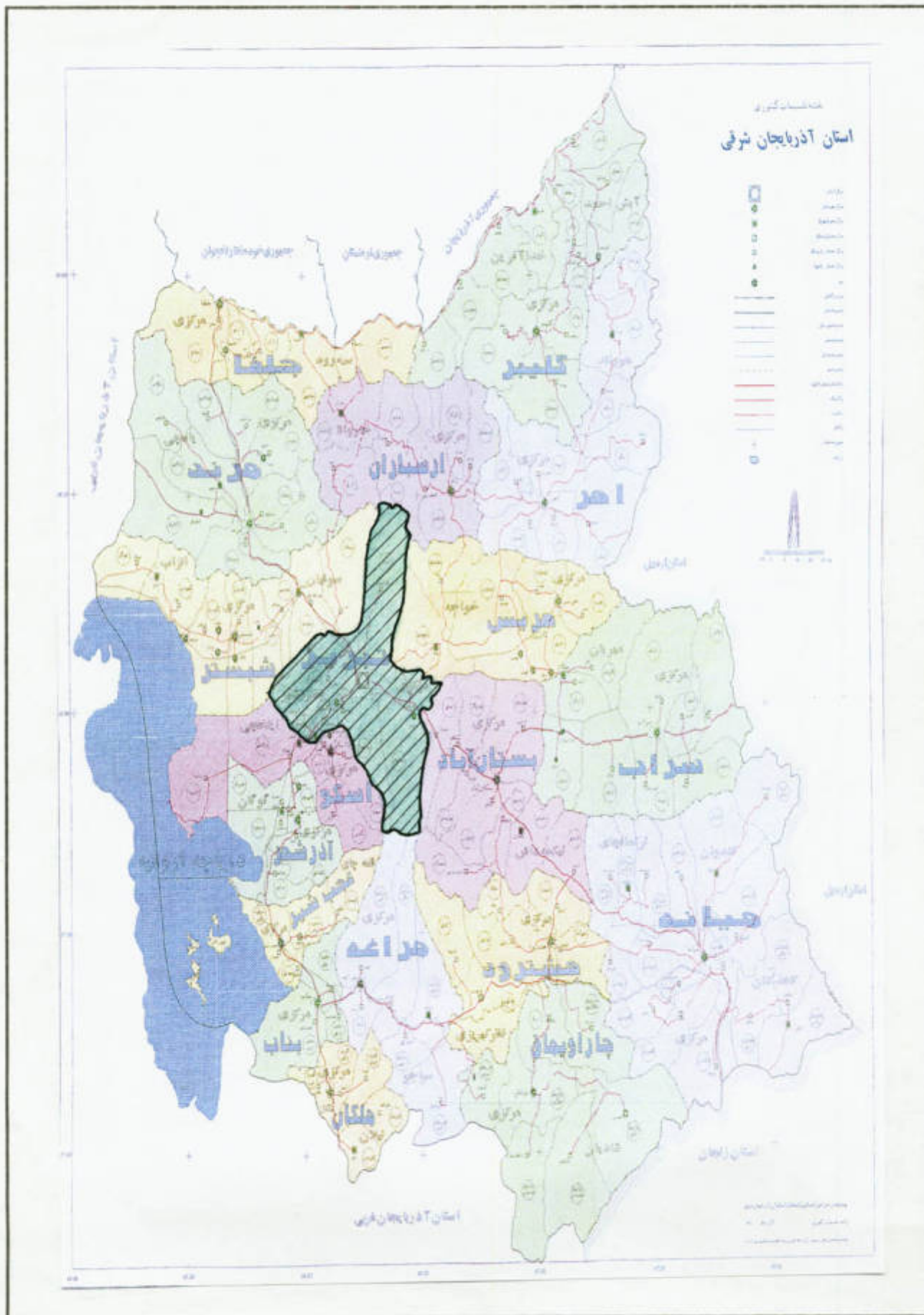
شورای ثبت آثار ملی منطقه شمال غرب

نام اثر : خانه سیلابی (شاهزاده خانم)

نام شهرستان : تبریز

میراث فرهنگی استان : آذربایجان شرقی

۹۱۷۹

خانه سیلابی
خیابان داراش کوفه مجتهدی پلاک ۲۲

خانه سیلابی

۱- موقعیت طبیعی :

تبریز مرکز آذربایجان شرقی در جلگه رسوبی گوشه شمال شرقی دریاچه ارومیه از شمال به کوههای عینالی - یکه چینی - باباداغی - و از جنوب به تپه ماهورهای دامنه های سهند و از غرب به دریاچه ارومیه محدود است . از سطح دریا ۱۳۵۰ متر ارتفاع داشته ورودخانه های آجی چای و مهرانرود از آن میگذرد . تبریز دارای آبوهوای مطبوع متمایل به سردی است . زمستانهای سرد و تابستانهای معتدل دارد . شهر تبریز روی گسلی که از ترکیه شروع شده از سلماس - صوفیان - بستان آباد - و سراب میگذرد قرار دارد .

تبریز در اثر وقوع زلزله های مخرب گذشته ناشی از این گسله بارها خسارت دیده و در بعضی موارد بکلی ویران شده است .

۲- موقعیت بنا (آدرس بنا) :

تبریز - خیابان دارایی - کوچه مجتهد- پلاک ۲۲- این خانه در داخل بافت قدیم (محور فرهنگی و تاریخی) واقع شده و در منطقه ای قرار دارد که از دوره قاجاریه به حرمخانه مشهور بوده است .

۳- شرح مختصری در مورد بنا :

ساختمان بنا در دو دوره بنا نهاده شده است . دوره اول و دوم به خوبی قابل تشخیص است . دوره اول در محدوده کاخهای خانوادگی ولیعهد دوره فتحعلیشاه قاجار عباس میرزا بنا شده و در سال ۱۳۰۹ تعمیراتی در آن صورت گرفته و تزئینات آن تجدید شده است . در اصل این بنا به خانه شاهزاده معروف بوده و ...

۴- مشخصات فنی بنا :

بنا در دو طبقه ساخته شده است . طبقه زیرین آن شامل حوضخانه - انباری مطبخ بوده است . طبقه همکف دارای دو طنبی (اتاق نشیمن) در شمال و جنوب است که در مراسم مهمانی و ضرورت‌های دیگر می‌تواند بصورت بصورت واحد مستقلی عمل نماید . اتاقهای طنبی دارای راهروهای ورودی جانبی است . با استفاده از ارتفاع رفیع طنبی ارتفاع راهروهای جانبی به دو بخش تقسیم شده است . از بخش فوقانی راهروها بصورت اتاق خواب استفاده میشود . ساختمان باقیمانده فعلی بخش بیرونی از ساختمان اصلی بوده است . در دخل و تصرف پنجاه ساله ی گذشته بخش اندرونی تفکیک شده و از بین رفته است . پی‌ها و دیوارهای زیر زمین تا طبقه همکف از سنگ و ساروج است . دیوارهای طبقه همکف خشتی با روکش آجری است .

۵- نوع مالکیت بنا :

مالکیت این بنا شخصی است . بنا از نظر تاریخی متعلق به شاهزاده ..... از شاهزادگان قاجاریه می‌باشد .

۶- قدمت بنا :

بنا متعلق به دوره قاجاریه است .

۷- نوع بهره برداری و خصوصیات بارز بنا :

بنا مسکونی است و از خصوصیات بارز بنا پلان معماری و تزئینات آئینه کاری گچبری است . تناسبات معماری و آئینه کاری و گچبری ونیز به عنوان بخشی از کاخهای حرمخانه نایب السلطنه عباس میرزای قاجار از دارالسلطنه تبریز دارای اهمیت ویژه است .

۸- تزئینات بکار رفته و نوع آن :

نمای خارجی بنا دارای آجرکاری است . قاب بندی نمای ساختمان - فرم آجرکاری فوقانی پنجره ها زیبا است . دیوارهای طنبی - گیلویی ها و سقف طنبی دارای آئینه کاری است . روی آئینه کاریها گچبری های فوق العاده ظریفی انجام شده است . تاریخ آئینه کاری و گچبری ۱۳۰۹ ه . ق است .

۹- اقدامات انجام گرفته در مورد بنا با ذکر مشخصات :

این بنا بعنوان یکی از خانه های قدیمی تبریز که دارای ویژگیهای معماری - تاریخی است از طریق کمیسیون ماده پنج تبریز تغییر کاربری داده شده قابل حفاظت اعلام شده است . ضوابط حریم استحقاقی و منظری بناهای داخل بافت قدیم که به تائید شورایعالی و شهر سازی کشور رسیده است ، شامل آن میشود .

نمایی از کلبه‌ی و آینه‌کاری صنوبر خانه سیلابی

نمایی از خانه سیلابی

نقاره‌خانه از آینه‌کاری و لمبه‌های صیقلی
خانهٔ مسلاک

نخایف اندکمپی خانۀ سیلاب

تاریخ: ۸۹/۲/۱۷
 شماره: ۱۳/۱۱/۸۰۱
 پروت

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بتعیانی

سرکارخانم / جناب آقای سیلابی

مالک محترم اثر تاریخی: خانه سیلابی واقع در: خیابان دارایی کوچه مجتهد پلاک ۲۲

با عنایت به مطالعات کارشناسی اداره کل / مدیریت میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی اثر تاریخی فوق از نظر ویژگیهای تاریخی، هنری، معماری و فرهنگی واجد شرایط ثبت در فهرست آثار ملی ایران می باشد.

بدینوسیله در اجرای ماده پنج آئین نامه اجرایی قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹ شمسی موضوع به جنابعالی ابلاغ می شود تا چنانچه به تصمیم این اداره کل اعتراض دارید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ رویت این نامه اعتراض خود را مستنداً و به صورت مکتوب به این اداره کل / مدیریت اعلام فرمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد. ضمناً مالکین و متصرفین قانونی آثاری که در فهرست آثار ملی به ثبت می رسد، از حمایتهای قانونی ذیل برخوردار می شوند.

الف: بنا و اماکن ثبت شده از پرداخت مالیات متعلق به درآمدهای حاصل از آنها معاف می شوند..

ب: بناها و اماکنی که در فهرست آثار ملی ثبت می شوند از پرداخت هر گونه عوارض شهرداری معاف می شوند.

ج: در صورت ثبت اماکن در فهرست آثار ملی این اداره کل علاوه بر مساعدت فنی و کارشناسی در حفاظت و تعمیرات بناها قسمی از هزینه های مربوطه را متقبل خواهد شد.

د: متصرف و مالک قانونی بنا یا اثری که در فهرست آثار ملی ثبت می شود می تواند حق مالکیت یا تصرف خود را حفظ کنند.

رونوشت: دبیر خانه شورای ثبت سازمان

دبیرخانه شورای ثبت منطقه شمالغرب - رحمت پور

اکبر تقی زاده اصل

مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

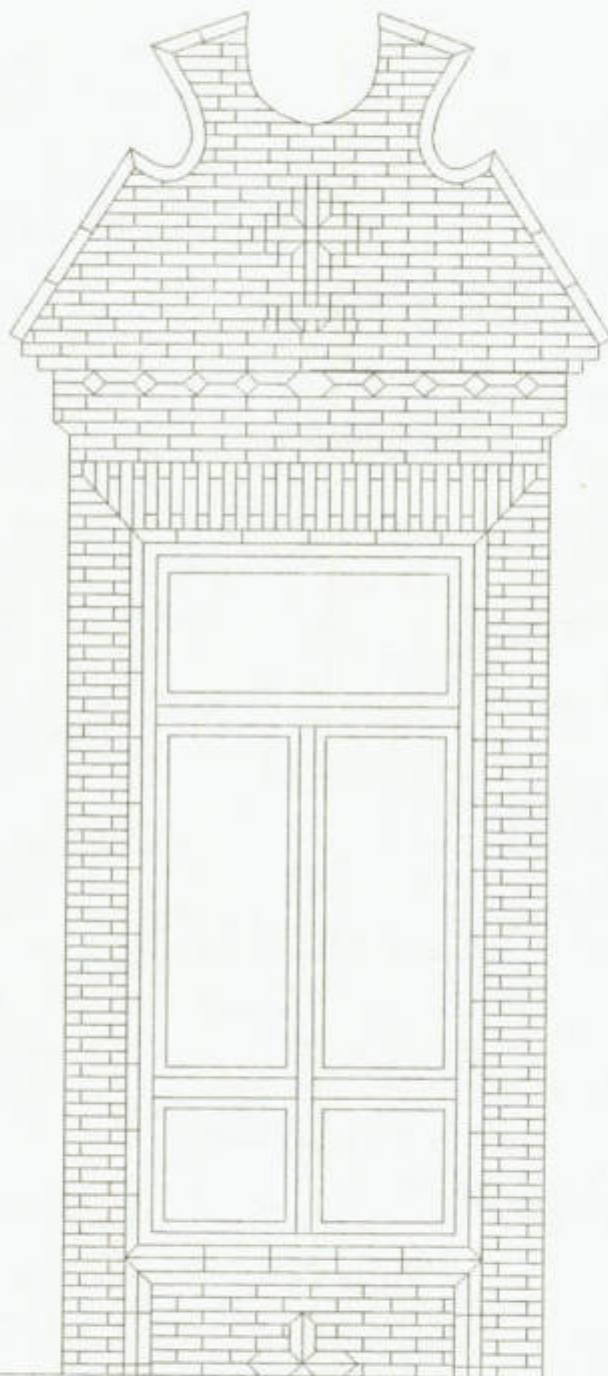

Cultural Heritage Organization

Seilabi House

City : Tabriz

Azərbaycan Şərqi Mədəniyyət Məmiratı Təşkilatı

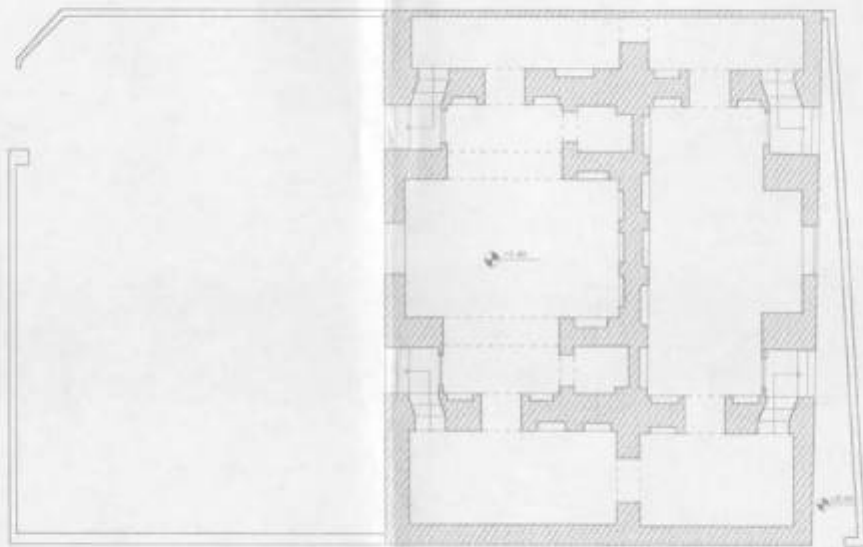
دetailed drawing of a brick window (دetailed drawing of a brick window)

۱۰- توضیحات ضروری و اختصاصی بنا :

بخش باقیمانده این در حدود ۴۰۰ متر مربع اعیانی دارد و نگهداری از آن با توجه به آئینه کاری و گچبری پرکار آن برای مالک مقرون بصره نیست . با توجه به افزایش بهای قطعات کوچک زمین و واقع بودن آن در جوار بازار قدیمی تبریز در صورتیکه بزودی توسط بخش دولتی تملک حفاظت نشود احتمال دارد مالک بطریق نسبت به انهدام آن اقدام نماید .

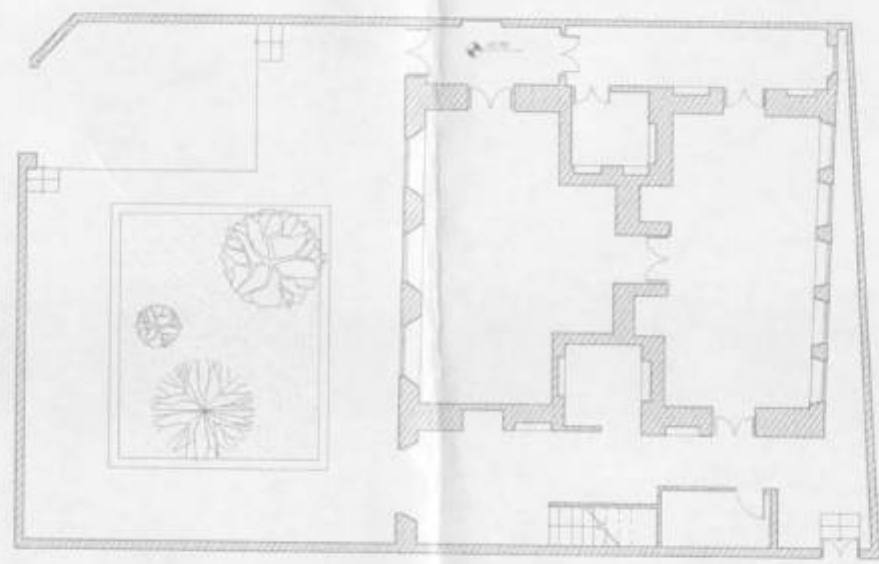
۱۱- اقدامات انجام گرفته در گذشته بر روی بنا :

این بنا دارای اندرونی و بیرونی و ملحقات دیگر بوده است .
از آن مجموعه اکنون فقط طنابی بیرونی با راهروهای جانبی آن باقیمانده است .
در گذر سالهای اخیر بخشی از حیاط شمالی و اتاقهای غربی از بین رفته است .
در سال ۱۳۰۹ ق. ساختمان تعمیر شده و آئینه کاری و گچبری شده است .

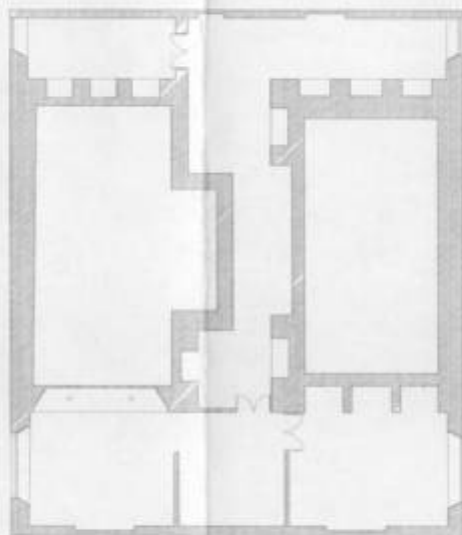
پلان طبقه زیرزمین خانه سیلابی

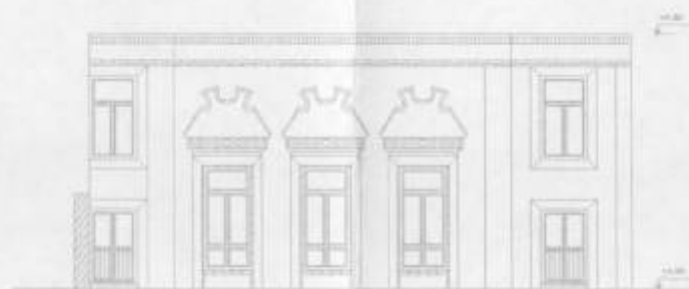
پلان طبقه همکف خانه سیلابی

پلان طبقه اول خانه سیلابی

نمای جنوبی خانه سیلابی

